

Blízký soused

Kontaktní údaje :

Název organizace: Blízký soused, z.s.
Sídlo: Husovo náměstí 9, 301 00 Plzeň
Doručovací adresa: Nerudova 6, 301 00 Plzeň
IČO: 22850601
DIČ: CZ 22850601
Registrováno: 2.11.2010 pod č.j. VS/1-1/81784/10-R
Předseda: Ing. Pavla Fáberová
Telefon: 734 433 252
E-mail: pavla.papa@centrum.cz
Číslo účtu: 2700213954/2010

Blízký soused

Výroční zpráva

2014

**ODA, DŽENO MARDO, SO AČHILA ČORO,
ODA MEK GOREDER, SO HINO KORKORO.**

(Zle je tomu, kdo je chudý, huře tomu, kdo je sám.)

Spolupracujeme:

Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových
Pathfinder
Taneční skupina Paprsek
Evangelická církev metodistická
Kvítek
Město Bochov
PilsFree
Waldorf Plzeň z.s.
WZŠ Dobromysl o.p.s.
Základní škola Podmostní
Laser game Plzeň

Podpořili nás v roce 2014

Mládež v akci
Výbor dobré vůle - Nadace Olgy Havlové
Plzeňská diecéze
Plzeňský kraj
Magistrát města Plzně
První plzeňská galvanovna s.r.o.
Visegrad Fund
Ing. Tomáš Kuba

SPOLUPRÁCE, PROPAGACE

Kde jsme byli vidět a slyšet

Webové stránky

www.blizkysoused.cz

www.projektvahy.cz

www.crdm.cz

www.adam.cz

www.siemens.cz/fondpomoci

Akce:

Bambiriáda - prezentační akce středisek volného času
(22. – 25. 5. 2014)

Živá ulice – street festival (14. - 15. srpen 2014)

Evropský Den sousedů
„Husovo náměstí ožívá pro děti“ (31.5.2014)

Kde bydlí kuře? – projektový den (7. 9. 2014)

Jarní slavnost WZŠ Dobromysl (12.4.2014)

Uklid'me Česko – dobrovolnická akce (17. 5. 2014)

Tisk

„Jsme hrdí na to, že jsme se nenechali odradit“ ; ARCHA
(6/2013)

Úvodní slovo

Tento rok byl pro náš malý spolek zlomový a specifický především tím, že jsme postoupili v pomyslném žebříčku našeho snažení hned o několik příček a podařilo se nám úspěšně splnit několik velkých cílů.

Revoluční změnou v naší práci bylo především zprovoznění vlastní klubovny v sociálně vyloučené lokalitě na Husově náměstí v Plzni. Díky získání tolik potřebného zázemí pro doučování a kroužky jsme mohli podpořit mnohem více dětí a nabídnout jim více služeb, které díky vlastnímu klidnému prostoru poskytujeme také ve vyšší kvalitě.

Velmi podnětnou zkušeností pro nás byla účast na Mezinárodní konferenci proromských organizací, především část realizovaná v ČR, kterou jsme pro zahraniční hosty sami zajišťovali. V rámci Visegrádského grantového programu se nám podařilo úspěšně zorganizovat hostitelská setkání proromských organizací ve všech zemích Visegrádské čtyřky – Česku, Slovensku, Polsku a Maďarsku.

Tyto kontakty nás velice obohatily a povzbudily v naší práci.

Dalším významným krokem bylo navázání užší spolupráce s Waldorfskou základní školou Dobromysl a dalšími organizacemi sídlícími ve školní budově na Husově náměstí – například spolkem ŽonglérA. Díky některým společným aktivitám se mezi dětmi daří pozvolna budovat ovzduší vzájemné důvěry. Ostré kontury hranic mezi oběma dosud uzavřenými národnostními komunitami se začínají stírat a děti samy se přestávají striktně dělit na „ty černé“ a „ty bílé“ - což považujeme za velký úspěch.

Velkým mezníkem v tom byla i společná masová účast na mezinárodním Evropském dni sousedů. Naše ohnisko osmi organizací s výmluvným názvem „Husovo náměstí ožívá pro děti“ se stalo centrem společné bujaré zábavy až do večerních hodin.

Tradiční aktivitou určenou celé místní komunitě pak v naší práci zůstávají pravidelná komunitní setkání - Romboh, kde reflektujeme společností aktuálně zpracovávaná témata. Interaktivní formou hudebních a divadelních prvků předáváme celému romskému společenství morální a etické hodnoty vycházející z evropské křesťanské tradice.

V létě se nám po mnoha peripetiích nakonec podařilo také znovu úspěšně zrealizovat pobytový tábor ve skautském duchu, který jsme si všichni nesmírně užili.

Dosažených úspěchů bychom však nemohli dosáhnout sami. Velmi si proto vážíme spolupráce s dobrovolníky a také podpory ze strany veřejných institucí, města, kraje a dalších subjektů. Nejdůležitější je pak samozřejmě vlastní zájem dětí a jejich rodin posunout se ze své často velmi složité situace.

Přeji tedy nám všem, abychom i v nadcházejícím roce neztráceli energii, kreativitu a otevřenost k hledání nových možností a cest spolupráce. Za nás mohu předeslat, že se v roce 2015 rozhodně nechystáme spát na vavřínech a chystáme se do dalších bojů.

Ing. Pavla Fáberová
předsedkyně spolku Blízký soused

Statistika

Průměrný počet zaměstnanců na plný úvazek	1,04
Zaměstnanců na dohody	3
Dobrovolníků	20
Romských dětí na týdenním letním táboře	25
Dětí do 18 let v kontaktu s námi	100
Z toho pravidelný kontakt	55
Předškolních dětí	15
Pravidelné kroužky od září každý týden (deskové hry, hudební a kreativní koužek)	3
Celodenních výletů	9
Motivační jednorázové akce (bazén, laser game, minigolf, divadelní představení)	18

Tým Blízkého souseda:

Zaměstnanci: Ing. Pavla Fáberová
Mgr. Janka Papuncová

Stálí dobrovolníci: Simona Rybková
Pavla Papazianová
Johanka Papazianová
Ester Papazianová
Valentin Papazian
Alexander Chládek
Valerie Jelínková
Valentýna Jelínková
Klára Karasová
Jana Čápková
Radek Macháň
Šárka Prepslová
Matěj Papcun
Michaela Svitáková
Dominik Bajger
Alena Svobodová
Anna Šolarová
Adéla Šolarová
Naďa Šolarová
Jana Dobrá

Kde sídlíme:

Husovo náměstí 9, 301 00 Plzeň
(Školní budova bývalého gymnázia - 2. nadzemní podlaží – vpravo)

Blízký soused, z.s.

Naše poslání

Komunitní centrum Blízký soused je nepobytová služba nabízející podporu a pomoc rodinám sociálně vyloučeným či ohroženým sociálním vyloučením z Plzně. Pomáháme rodinám v situacích, s nimiž si sami nevědí rady, a učíme je potřebných dovednostem a znalostem, aby se samy mohly podílet na zlepšování svých životních podmínek. Zvláštní pozornost věnujeme dětem při podpoře se zařazením do vzdělávacího procesu.

Cílová skupina

Pracujeme s rodinami, které se nacházejí v obtížné životní situaci (mají nedůstojné bytové podmínky, problémy s dluhy, nezaměstnaností, řeší vzdělávací či výchovné problémy, jsou závislé na sociálních dávkách, patří k minoritním skupinám apod.) a je pro ně proto nesnadné zapojení se do běžného života většinové společnosti. Hlavními důvody této situace může být odlišná kultura, jiný způsob života, špatná finanční situace. V komunitním centru nabízíme programy, které jsou určeny pro děti už od 3 let, horní věková hranice není omezena.

Naše cíle

Předávat pravidla, normy a hranice, které fungují ve společnosti

JAK? Skrze uplatňovaný systém pravidel spolupráce nepřímo předáváme klientům základní normy a pravidla, která jsou důležitá i ve společnosti, a nastavujeme hranice. Nedílnou součástí je také realizace preventivních a rozvojových aktivit spojených s informováním o negativních sociálních jevech.

Posílení vlastních možností a zdrojů pro získání lepšího postavení ve společnosti

JAK? Vzděláváním, vytvořením prostoru a podporou k získání či posílení vědomostí, dovedností a schopností pomáháme našim klientům lépe zvládat nároky společnosti – zvládnout školu, najít si práci, umět si zařídit vše potřebné. Společně hledáme další zdroje, které mohou klienti při řešení situací využít.

Umožnit vzájemné poznávání kultur pro odstranění předsudků

JAK? Klademe důraz na odstraňování předsudků a posilování dobrých vztahů mezi minoritou a majoritní společností.

Pořádáním a zapojením se

do veřejných akcí, propagací našich služeb, prezentací dovedností našich klientů se snažíme oběma skupinám přibližovat jejich vzájemnou kulturu, zvyky a tradice.

Dobrovolnická činnost

Dosavadní spolupráci s dobrovolníky vnímáme velmi pozitivně. Dlouhodobě jsme v kontaktu s asi 20 mladými lidmi, kteří s námi jezdí na tábory, účastní se kroužků a výletů do přírody, doučování... Tito mladí lidé nejen pomáhají romským dětem, ale sami se cítí těmito aktivitami obohaceni. Rozšiřují si své kompetence, pobyt v multikulturním prostředí jim pomáhá orientovat se v životě, zvyšuje jejich sociální inteligenci. O svých zážitcích z našich akcí se sdílí se svými vrstevníky ve škole (seminární práce a referáty) i ve volném čase, takže naše práce má opravdu široký dopad.

Školení a semináře:

Jako každý rok i letos jsme se věnovali zkvalitnění naší práce a absolvovali jsme množství kurzů a seminářů. Nejvýraznější zkušenost jsme měli z mezinárodních setkání. Zvláště podnětné bylo sdílení se Slovenskými kolegy. Neměli jsme žádné jazykové bariéry a romská komunita v Čechách a na Slovensku je hluboce spjatá nejen společnou historií našich národů, ale především mnohými příbuzenskými vztahy mezi nimi. Mimo to se dlouholetá předsedkyně naší organizace účastnila školení: Vedení účetnictví pro neziskové organizace, Mzdové účetnictví, Podvojně účetnictví s využitím výpočetní techniky. Obě naše zaměstnankyně se účastnily semináře o romské problematice na Plzeňském krajském úřadě.

Mezinárodní konference proromských organizací - Visegrad Fund (duben 2014- Plzeň, Čechy; květen 2014 – Lučenec, Slovensko; červen 2014 – Wrocław, Polsko, červenec 2014 – Nyiregyhaza Maďarsko)

Seminář – Finanční řízení neziskové organizace (březen 2014)

Seminář - Romská problematika – zkušenosti z Čech a Slovenska - KUPK (listopad 2014)

Víkendový seminář s Tandemem ve Frankfurtu (listopad 2014)

Rekvalifikační kurz - Mzdové účetnictví (září – prosinec 2014)

Rekvalifikační kurz - Podvojně účetnictví s využitím výpočetní techniky (říjen - únor 2015)

Klubovna

Díky podpoře Mládež v akci jsme zrekonstruovali a vybavili klubovnu pro doučování a kroužky s romskými dětmi. Děti jsou z ní nadšené, protože kromě staršího pohodlného nábytku mají v klubovně zbrusu novou plovoucí podlahu a celou jednu stěnu pokrývá výmalba velké obrázkové mapy světa, kterou hojně využíváme k názorným ukázkám. Klubovna je v provozu od září.

Klubovnu máme v centru sociálně vyloučené lokality v Plzni na Husově náměstí. Společně s dalšími malými organizacemi obýváme celé jedno křídlo původní školní budovy, v jejímž druhém traktu sídlí Waldorfská základní škola Dobromysl. Je to ideální místo, protože většina dětí, kterým se věnujeme, to má k nám blízko a některé se sem

již naučily docházet i na další kroužky. Nejmenší děti, které by samy nemohly do klubovny dojít, si vyzvedáváme doma a vodíme je tam i zpět.

Naproti naší zrekonstruované klubovně je ještě jedna volná místnost,

kterou bychom si mohli pronajmout a zrekonstruovat. Velmi by se nám totiž hodilo mít tyto dvě místnosti zároveň. Např. při hraní deskových her by bylo dobré, aby skupinky dětí, které hrají jednu hru, mohly být od sebe oddělené a vzájemně se nerušily. Na hudebním kroužku probíhá jak kolektivní výuka písní, tak individuální výuka základů hry na hudební nástroje. Bylo by tedy výborné, kdyby asistent na kroužku mohl s dětmi, které momentálně nejsou zapojeni do výuky, odejít do vedlejší místnosti a věnovat se s nimi např. doučování. Pevně věříme, že se nám v letošním roce podaří dostat finanční podporu, díky které si budeme moci rozšíření prostor dovolit.

Principy

Bezplatnost – činnosti, které nabízíme, jsou zdarma nebo za symbolický poplatek. Snažíme se, aby děti nemusely trpět za chyby svých rodičů.

Chápeme, že není dobré nikoho podporovat v pasivním přístupu k životu, ale nechceme, aby ty nejpotřebnější děti zůstaly doma a nemohly s námi na zajímavé akce.

Diskrétnost – informace nám sdělené, jsou chráněné.

Dobrovolnost – každý si vybírá, jaké informace nám řekne, s čím bude chtít pomoci a které nabízené činnosti chce využít.

Služby šité na míru – nabídka jednotlivých úkonů, způsob i dílčí kroky spolupráce jsou voleny a plánovány s ohledem na individuální potřeby klienta.

Motivace – nadstandartní volnočasové aktivity (bazén, zoo, laser game) tedy nepodmiňujeme penězi, ale dobrými výsledky při doučování.

Aktivní přístup – motivujeme klienta k aktivnímu řešení vlastní životní situace. Podporujeme jeho aktivitu, odpovědnost a samostatnost.

Dobrovolnictví – dobrovolníci (stálý i jednorázový např. při různých dobrovolnických dnech) jsou pro nás velkým přínosem

Pravidelné programy

Doučování

Stěžejní aktivitou je podpora dětí ve vzdělávacím procesu a pomoc s vyrovnáváním jejich především sociálních hendikepů. Aktivity jsou přizpůsobovány aktuálním potřebám dětí a probíhají proto jak individuálně tak skupinově. Využíváme toho, že některé děti chodí do stejné třídy, případně se jedná o sourozence. Podporujeme je ve spolupráci starších s mladšími a slabších se schopnějšími a tím rozvíjíme jejich sociální kompetence.

Doučování vždy vede pedagogický pracovník nebo zkušená lektorka, která má v případě potřeby k dispozici několik asistentů. Využíváme jednak všechny své kmenové zaměstnance, jednak dobrovolníky (starší studenti gymnázia nebo pedagogické fakulty).

Aktivita probíhá v době před začátkem kroužků, kdy mají děti ještě dostatek pozornosti a schopnosti se soustředit. Navazující oddychové aktivity na kroužcích jsou jim pak příjemnou odměnou.

U tábora skautského typu (spali jsme v tee-pee a podsadových stanech) je to problém především proto, že zúčastněné děti nemají obvykle dostatek teplého oblečení ani zkušeností s pobytem v přírodě. 3 holčičky přivedli rodiče na místo srazu jen v tom, co měly na sobě, spacák mělo jedno dítě, karimatku žádné, lžičky a misku asi půlka.... Na to vše jsme byli připraveni a děti jsme vším potřebným dovybavili.

Kromě vlastního tábora jsme také pro několik dětí zprostředkovali pobyt na táborech s dětmi majoritní populace. V tomto spolupracujeme s organizacemi Kvítek a Pathfinder.

Visegrádský grant

Díky zapojení do tohoto Visegrádského grantu jsme mohli navštívit proromské organizace na Slovensku, v Polsku a Maďarsku a hostili jsme delegáty z těchto zemí u nás doma v Plzni.

Zvláště podnětné bylo sdílení se Slovenskými kolegy. Neměli jsme žádné jazykové bariéry a romská komunita v Čechách a na Slovensku je hluboce spjatá nejen společnou historií našich národů, ale především mnohými příbuzenskými vztahy mezi nimi.

Díky spolupráci s Tandemem jsme navštívili proromskou organizaci ve Frankfurtu. V rámci obou akcí jsme měli možnost se sdílet i s proromskými organizacemi z Čech.

Tyto kontakty nesmírně obohatily náš pohled na romskou otázku, rozšířily nám obzory, osvěžily a povzbudily nás v další práci.

Jednorázové aktivity

Tábor

V létě se nám podařilo zorganizovat pobytový tábor skautského typu pro 25 romských dětí. Všichni jsme si tábor velice užili!

Naše děti nutně potřebují rozšířit obzory, vypadnout ze zajetých stereotypů, najít motivaci ke změně, setkat se s jinými hodnotami a životním stylem než vidí kolem sebe. Tábor je jednou z mála možností, kde je můžeme vytrhnout z jejich každodenní reality a tyto nové pohledy jim nabídnout v koncentrované zážitkové formě. Vždy tak činíme s nadějí, že na ně cestou domů nezapomenou....

Tento rok bylo zajištění potřebných prostředků poměrně komplikované. Potřebnou dotaci jsme dostali ze zdrojů VDV OH, k jejímu přidělení však došlo na konci června, takže samotný tábor realizován až ve druhé polovině srpna. Kromě dlouhého období nejistoty, kdy za námi děti chodily, ptaly se po táboře a my jim nebyli schopni dát žádnou konkrétní odpověď, byl tento termín ne zrovna ideální také z toho důvodu, že v tento čas je již v noci zima.

Máme vypracovaný motivační systém pro doučování. Děti dostávají body. Za účast na doučování s malou spoluprací 1 bod, za snahu 2 body, za skvělou práci 3 body. Za 15 bodů si pak můžou vybrat návštěvu bazénu, zoologické zahrady nebo laser game. I ti největší rošťáci s napětím počítají své body, kdy už si budou moci vybrat odměnu. Abychom i v tomto případě podpořili soudržnost mezi dětmi, může si dítě na tuto akci pozvat své kamarády a s nimi svoji odměnu sdílet.

Bohužel tak jako každoročně nemáme na své aktivity dostatek finančních prostředků. Ke konci roku jsme museli motivační aktivity dětem platit z vlastních prostředků – vzhledem k tomu, že naši dva zaměstnanci pracují za minimální mzdu, je to opravdu problém.

Kroužky

Kroužky využíváme, jak už bylo řečeno, jako další motivační prvek při plnění školních povinností. Děti se kroužků mohou zúčastnit až poté, co mají hotovou přípravu do školy. Děti se na kroužky moc těší, často přichází i několik hodin před jejich začátkem. To nám dává prostor probrat s nimi jejich školní úkoly, pomoci jim s tím, co právě potřebují, a zároveň jim nenásilně vštěpovat vědomí pravidel a zodpovědnosti za plnění povinností. Děti mohou dle svých zájmů navštěvovat kreativní a hudební kroužek a kroužek deskových her.

Během těchto kroužků se děti přirozeně učí základním dovednostem, které jsou pro výuku ve škole i pro život nezbytné, ale v rodině je kvůli nezájmu dospělých často nemají šanci procvičovat. Patří mezi ně jemná motorika rukou, tělesná koordinace, cvičení na zkříženou laterální, cvičení na propojení obou mozkových hemisfér, posilování smyslu pro rytmus, třibení hudebního sluchu, procvičování pozornosti a paměti, logického uvažování atd...

Stejně jako u motivačních odměn i u kroužků se bohužel potýkáme s nedostatkem finančních prostředků zejména na hry, drobné hudební nástroje a výtvarné potřeby.

Často nás okolnosti nutí vystačit si s málem, nápaditě využívat i některé věci denní potřeby a recyklované nebo sezónní přírodní materiály. Věříme, že tím podporujeme v dětech kreativitu a schopnost umět si poradit v každé situaci, která se jim bude v životě hodit. Nicméně jsme samozřejmě rádi, když jim můžeme dopřát i běžný standart pomůcek a materiálu, který ostatní děti často považují za samozřejmost.

Romboh

Pravidelná setkání určená pro celou komunitu. Jejich zvláštní název vznikl spojením dvou počátečních slabik slov ROMSKÁ a BOHOSLUŽBA, což v přeneseném slova smyslu vystihuje jejich charakter a náplň hledání smyslu, cesty a řešení každodenního života. Nejedná se samozřejmě o bohoslužbu v klasickém slova smyslu, pro romskou komunitu ale tato setkání plní všechny její funkce a aspekty.

Na těchto setkáních formou písniček a tematických divadel reagujeme na aktuální dění v komunitě a prostřednictvím těchto aktivit zároveň zasazujeme tyto události do kontextu etických a morálních principů a pravidel v duchu tradičních křesťanských hodnot. Jsme rádi, že se nám prostřednictvím této aktivity daří zapojovat nejen děti, ale i jejich rodiče.

